

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) az alábbi kérdéseivel kapcsolatban:

Bő két évtizedes hagyományaink folytatásaként lapunk decemberi számában ismét tervezünk egy összeállítást, amelyben a piac meghatározó szereplői értékelik az elmúlt évet, mondják el, hogy mit várnak 2020-tól. Nagyon remélem, hogy az idén is kapunk egy rövid elemzést a GVH illetékes vezetőjétől a következő kérdések alapján: 2019-es értékelés:

Versenyjogi szempontból mi jellemezte a magyarországi hírközlési, illetve médiapiacot idén?

Volt-e átfogó piaci vizsgálat ezeken a területeken?

Milyen konkrét eseteket vizsgált és milyen határozatokat hozott ebben az évben a GVH?

2020-as előrejelzés:

Milyen fejleményekre számítanak az elektronikus média, illetve a távközlési, ezen belül a televíziós műsorterjesztési és internetes piacon?

Tervez-e a GVH e területeken átfogó (ágazati) vizsgálatokat?

Mi áll a GVH 2020-as tevékenységének fókuszában?

a következő választ adja:

2019-ben nem zajlott ágazati vizsgálat vagy piacelemzés a média/hírközlés területén. A következőkben ismertetnénk az ezeken a területeken 2019-ben eddig született jelentősebb, versenyfelügyeleti eljárásban hozott döntéseit, illetve folyó eljárásait.

A Versenyhivatal **antitröszt** ügyei közül, az év első 10 hónapjából a Magyar Telekom FLIP díjcsomagok ügyében erőfölénnyel visszaélés miatt indult ügyet emelnénk ki. A GVH 2017-ben indított versenyfelügyeleti eljárást a távközlési céggel szemben, mert észlelte, hogy a Telekom csak azokon a területeken tette elérhetővé Flip elnevezésű, ún. triple-play szolgáltatáscsomagját, ahol erős versenynyomással szembesült, míg más településeken – ahol hálózata ugyancsak alkalmas lett volna a Flip szolgáltatás nyújtására –, magasabb díjakat érvényesített. Ez felvetette annak gyanúját, hogy a Telekom tisztességtelenül magas árakat állapít meg az utóbbi településeken élő fogyasztókkal szemben.

Az eljárás végül a vállalkozás [kötelezettségvállalásával zárult](#). A kötelezettségvállalás funkciója az, hogy ha az eljárás során az eljárás alá vont vállalkozás kész megfelelő módon, önként orvosolni a GVH aggályait, akkor lehetőség nyílik az eljárás rugalmas, és a fogyasztók számára is előnyös lezárására akár olyan eszközökkel is, amelyeket a GVH egyébként nem tudna kikényszeríteni.

A telekommunikációs szolgáltató a GVH eljárásának eredményeként vállalta, hogy 406 településen olyan új díjcsomagot vezet be, amely mindhárom szolgáltatási elemet tartalmazza, és amelynek kedvező díja érzékelhető megtakarítást eredményez a fogyasztók számára ahhoz képest, mintha e szolgáltatásokat külön-külön vennék meg a Telekomtól. A cég 2 éves időszakra vállalta kötelezettségét – figyelemmel a telekommunikációs piacokra jellemző gyors technikai fejlődésre és a versenykörülmények állandó változására. Az új díjcsomagot mind a Telekom jelenlegi ügyfelei (kötérfizetési kötelezettség nélkül), mind új előfizetői választhatják.

A GVH másik kiemelhető ideje, versenyfelügyeleti eljárásban hozott antitröszt döntése ezen a piacon a UPC 29-es, monori központú számozási körzetével kapcsolatban korábban vállalt kötelezettségeire vonatkozott. A GVH a körzetben nyújtott internetes szolgáltatási feltételeket

(árzási és műszaki paramétereiket) vizsgálta, végül 2017-ben elfogadta a UPC önkéntes, hálózatfejlesztésekre és árcsökkenésre vonatkozó kötelezettségvállalását.

A cég a körülmények változása, a piaci viszonyok és a verseny feltételeinek módosulása miatt kérelemmel fordult a GVH-hoz a kötelezettségvállalásával kapcsolatban. Időközben ugyanis néhány érintett településen (Hernád, Táborfalva és Örkény) a Magyar Telekom újgenerációs optikai hálózatot épített ki, mellyel magasabb minőségben (le- és feltöltési sebességgel) kínál internet-szolgáltatást, mint ami jelenleg a UPC régi rézérpáras hálózatán elérhető. Ennek eredményeként a fogyasztók számára az adott településeken nagy sávszélességű és kedvező árazású Magyar Telekom ajánlatok érhetőek el, melyekkel jelenleg és a jövőben is érdemi versenyt képes támasztani a UPC-nek.

Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az érintett három településen valóban nem indokolt a kötelezés fenntartása, mivel a piaci viszonyok változása az elérni kívánt fogyasztói előnyöket valószínűsíthetően tartósan biztosítja a kötelezettségvállalás nélkül is. A GVH így a kérelemnek [helyt adott](#), és a VJ/15/2015. számú versenyfelügyeleti eljárásban hozott határozatot módosította akként, hogy az ezen településekre vonatkozó kötelezettségvállalásokat mellőzte.

A GVH 2019-es eddigi **fogyasztóvédelmi** működéséből elsőként az influenzerekkel kapcsolatos vizsgálatokat említénénk meg.

A Versenyhivatal 2016 végén indított eljárást három, magyar viszonylatban kiemelkedő számú követővel rendelkező véleményvezér kommunikációs tevékenységének vizsgálatára. Mindhárom eljárás kötelezettségvállalással zárult, amelynek célja az volt, hogy az érintett piac szereplői – szankcionálás nélkül – iránymutatást kapjanak a közösségi médiában történő reklámozással kapcsolatos versenyhatósági elvárásokról. Utóbbiak lényege, hogy egyértelműen, közérthetően és jól észlelhetően kell a fogyasztók tudomására hozni, ha egy posztot egy véleményvezér ellenszolgáltatásért (pénzért, próbatermékért, egyéb kedvezményért stb.) tesz közzé. Lényeges továbbá, hogy a reklám megjelölésének elmaradásaért felelősséggel tartozik mind a poszt közzétevője, mind az érintett termék értékesítője, így mindkét oldal érdekelt a jogszerű kommunikációban.

A GVH 2019-ben zárta le a három kötelezettségvállalás közül az első kettő, Rubint Réka és Kasza Tibor vállalatának utóvizsgálatát.

A feltártak alapján Kasza Tibor [teljesítette a Gazdasági Versenyhivatalnak tett vállalásait](#). Az előírt kötelezettségvállalások keretében a felek, vagyis Kasza Tibor cége és a vele szerződő Telekom többek között oktatási célú előadásokat tartottak, figyelemfelhívó posztokat illetve kisfilmet tettek közzé közösségi profiloldalukon, módosították szerződéses feltételeiket, és partnereiket is tájékoztatták a GVH által megfogalmazott elvárásokról. A kötelezettségvállalás része volt továbbá, hogy Kasza Tibor a továbbiakban hangsúlyosan, egyértelmű szóhasználattal jeleníti meg közösségi oldalán, ha egy posztért ellentételezést kap.

A Rubint Réka kommunikációjára vonatkozó [utóvizsgálat azt állapította meg](#), hogy nagyobb részt teljesültek a véleményvezér és a közreműködésével hirdető vállalkozások vállalásai. A felek az elvárás szerint módosították szerződéseiket, Rubint Réka pedig minden esetben alkalmazta a #reklam megjelölést közösségi oldalain. A Hivatal azonban hiányosságokat is észlelt: a megkülönböztető (#reklam) kifejezés sok esetben megbújva jelent meg, ezért továbbra sem volt könnyen felismerhető, hogy ezek a posztok fizetett hirdetések. A reklámozó vállalkozás pedig a megjelölt határidőig egyáltalán nem igazolta kötelezettségvállalása teljesítését a hatóságnak. A GVH ezért 3 millió Ft-os bírságot szabott ki Rubint Réka vállalkozására és 2 millió Ft-os bírságot a vele szerződő kozmetikai cégére.

A média és hírközlés piacát érintő másik kiemelendő idei döntés a Magyar Telekom "Mennyit fizetnél egy Iphone-ért?" reklámjaira vonatkozott. A [GVH döntése szerint](#) a cég elektronikus reklámlevelében nem tárgyilagosan hasonlította össze az iPhone 7 készülékajánlatokat saját és versenytársa előfizetői csomagja részeként. A reklámlevél csak a készülékért fizetendő havidíjat emelte ki. A havonta fizetendő összeg azonban, a készülék mellé szükségszerűen beszerzendő tarifacsomag díját is figyelembe véve, a két szolgáltató esetében közel azonos volt. Bár a Telekom nyilvánvalóan vonzóbbnak tüntette fel saját ajánlatát, összességében a fogyasztó nem kapott objektív képet a két szolgáltatásról. A vállalkozás így megsértette a versenytörvény összehasonlító reklámokra vonatkozó szabályait. A hatóság 12,5 millió forintos bírságot szabott ki a jogsértésért, figyelembe véve azt is, hogy a cég – együttműködési jellegű intézkedésként – elengedte a közvetlenül érintett fogyasztók hűségvállalás miatti kötbérfizetési kötelezettségét.

Az **összefonódások ellenőrzésének** terén ezen a piacon a DIGI és az Invitel fúziójának ismételt vizsgálata emelhető ki, mely ügyben jelenleg is [zajlik a versenyfelügyeleti eljárás](#). A GVH 2018 májusában – feltételek és kötelezettségek előírása mellett –hozzájárult, hogy a DIGI Távközlési és Szolgáltató Kft. megszerezze az Invitel Távközlési Zrt.-t. A hatóság által előírt egyik kötelezettség a DIGI-vel egy csoportba tartozó i-TV Digitális Távközlési Zrt. által nyújtott televíziós műsorterjesztési szolgáltatásokra vonatkozott, amelyeket az i-TV tőle független kábelhálózatokat bérelve valósít meg. A döntés előírta, hogy azokon a településeken, amelyeken a DIGI az i-TV szolgáltatással jelen van, a felvásárlással pedig megszerzi a párhuzamos Invitel vezetékes távközlési hálózatát is, a helyi kábelhálózatokat üzemeltető társaságokkal kötött i-TV-s bérleti szerződéseit nem hosszabbíthatja meg. Ezzel a GVH biztosítani kívánta, hogy az adott területeken az összefonódást követően ne csak a DIGI csoport műsorterjesztési szolgáltatásait lehessen igénybe venni, így a fogyasztók számára elérhető maradjon a független versenytársak közötti választási lehetőség.

A Hivatal azonban a határozat meghozatalát követően észlelte, hogy döntése az ügyfél által közölt, feltételezhetően félrevezető tényeken alapult. A GVH ugyanis olyan piaci jelzéseket kapott, hogy a határozat szerinti kötelezések nem terjednek ki valamennyi, az i-TV és az Invitel területeit átfedő településre. A feltételezések vizsgálatára a hatóság versenyfelügyeleti eljárást indított, amelynek következtetése alapján a DIGI az eredeti eljárásban elmulasztotta jelezni a hivatalnak, hogy a tervezett kötelezés nem terjed ki az átfedéssel jellemezhető teljes területre. Az eredeti döntés ugyanis csak 23 ilyen településre terjedt ki, holott azok teljes száma 89. A hatóság ezért visszavonta az alapeljárásban hozott határozatát, továbbá 90 millió forint bírságot is kiszabott a jogsértésért. A döntés visszavonása miatt az abban szereplő kötelezések – így az i-TV-s szerződések felbontására (meg nem hosszabbítására) vonatkozó előírások – megszűntek. Ezeket a GVH új eljárásban szándékozik részletesen megvizsgálni, és új döntéssel pótolni korábbi határozatát. A GVH ugyanakkor – a felek gazdasági érdekét és az előfizetői szolgáltatások folytonosságát mérlegelve – a DIGI kérelmére hozzájárult ahhoz, hogy az új eljárás lezárultáig a vállalkozás - ellenőrző biztos felügyelete mellett - fenntarthassa és folytathassa az Invittel történő összefonódása már megkezdett lépéseit (így pl. hálózata és szolgáltatásai átvételét, az azokon indult fejlesztéseket és a társaság integrációját).

A **részletesebb trendekről** és fejleményekről a GVH az év lezárását követően az Országgyűlés számára készített Beszámolójából lehet majd tájékozódni, mely részletes, ágazatonkénti és ügýtípusonkénti összesítést is tartalmaz a lezárt évről. A Hivatal a lényegesebb, esetlegesen jogalkotói beavatkozást igénylő területeken ajánlásokkal is élhet az Országgyűlés felé Beszámolójában. A GVH legfrissebb, a 2018-as lezárt évről szóló parlamenti beszámolója letölthető az Országgyűlés honlapjáról ezen a linken:

<https://www.parlament.hu/irom41/06324/06324.pdf> .

Budapest, 2019. november 20.

Gazdasági Versenyhivatal